

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Bağlamında İletişim Kurma İstekliliği: Ölçek Uyarlama Çalışması

Willingness to Communicate in the Context of Teaching Turkish as a Foreign Language: A Scale Adaptation Study

Enes Çinpolat, Hasan Hüseyin Mutlu, Muhammed Eren Uygur

Yazar Bilgileri

Enes Çinpolat

Arş. Gör. Dr., Ordu Üniversitesi,
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi,
enescinpolat@gmail.com

Hasan Hüseyin Mutlu

Doç. Dr., Ordu Üniversitesi,
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi,
hasanhuseyinmutlu@hotmail.com

Muhammed Eren Uygur

Arş. Gör., Ordu Üniversitesi,
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi,
merenuygur@odu.edu.tr

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, orijinali Lee ve Drajati (2020) tarafından geliştirilen D2 İletişim Kurma İstekliliği (*L2 Willingness to Communicate-WTC*) Ölçeği'ni hem dilsel doğruluğu hem de kültürel uygunluğunu dikkate alarak Türkçeye uyarlamaktır. Uyarlama süreci, normallik testleri, madde analizi ve Kaiser-Meyer-Olkin ölçümü, Bartlett Testi ve hem açımlayıcı hem de doğrulayıcı faktör analizi gibi istatistiksel yöntemler dâhil olmak üzere sistematik doğrulamayı içermektedir. Orijinal ölçeğin açımlayıcı faktör analizinde çıkarılan bir madde, yerel bağlamla ilgisi nedeniyle Türkçe versiyonda korunmuş ve sonuçta 12 maddeli, üç faktörlü bir model elde edilmiştir. Çevirinin doğruluğunu sağlamak için geri çeviri ve uzman görüşü kullanılmıştır. Uyarlanan ölçek sağlam bir geçerlilik ve güvenilirlik göstermiş, mevcut iletişim kurma istekliliği ölçümleriyle güçlü korelasyonlar gözlemlenmiştir. Türkçe İletişim Kurma İstekliliği Ölçeği'nin hem dijital hem de geleneksel öğrenme ortamlarında ikinci dil ediniminde iletişimsel istekliliği değerlendirmek için değerli bir araç olması beklenmektedir. Dilsel çevirinin ötesine geçen bu uyarlama, kültürel ve bağlamsal hususları da içermekte ve Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenenlerin iletişimsel davranışları üzerine gelecekte yapılacak araştırmalar için güvenilir bir araç sunmaktadır.

Makale Bilgileri

Anahtar Kelimeler
İletişim kurma istekliliği
Yabancı dilde iletişim
Ölçek uyarlama
İkinci dilde iletişim

Keywords

Willingness to communicate
Communication in a foreign
language
Scale adaptation
Communication in the second
language

Makale Geçmişi

Geliş: 10.09.2024
Kabul: 01.11.2024

ABSTRACT

This study adapts the L2 Willingness to Communicate (*WTC*) scale by Lee and Drajati (2020) into Turkish, prioritizing linguistic precision and cultural relevance. The adaptation process systematically validates the scale through normality tests, item analysis, and statistical techniques, including the Kaiser-Meyer-Olkin measure and Bartlett's Test, as well as exploratory and confirmatory factor analysis. One item omitted in the original scale's exploratory factor analysis was included in the Turkish version due to its contextual significance, resulting in a 12-item, three-factor model. To ensure accuracy, researchers used back-translation and gathered expert reviews. The adapted scale exhibited strong validity and reliability, with significant correlations to existing willingness to communicate measures. The Turkish Willingness to Communicate Scale now stands as a robust tool for assessing communicative willingness in both digital and traditional language-learning settings. This adaptation enhances the scale's value by embedding cultural and contextual elements, offering researchers a reliable instrument for investigating Turkish L2 learners' communicative behaviors.

Makale Türü

Araştırma

Önerilen Atıf

Çinpolat, E., Mutlu, H. H., & Uygur, M. E. (2024). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi bağlamında iletişim kurma istekliliği: Ölçek uyarlama çalışması. *TEBD*, 22(3), 1954-1972. <https://doi.org/10.37217/tebd.1547814>

Giriş

Yabancı/ikinci dil edinim ve öğrenim süreçlerinde anlama faaliyetlerinin edimsel çıktısı olan anlatma, konuşma ve yazma şeklinde kendini göstermektedir. Bu becerilerin çerçvelendiği küme olarak “iletişim becerileri” işaret edilebilir. İletişim becerileri, bireylerin edindikleri birikimleri performatif, bağlamsal ve amaçlı bir düzlemde kullanmalarını sağlayan yetilerin tümünü kapsar (Türkiye Maarif Vakfı [TMV], 2020). Bu anlamda iletişim “duygu, düşünce veya bilgilerin akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarılması; bildirişim, haberleşme, iletişim” (Türk Dil Kurumu [TDK], t.y.a) şeklinde tanımlanırken isteklilik ise “istekli olma durumu; arzululuk, heveslilik, heveskârlık, talepkârlık” şeklinde ifade edilmektedir (TDK, t.y.b). Burada insan olmanın ayırt edici özelliklerinden olan bildirişim kavramı öne çıkmaktadır. Bildirişim ya da haberleşme kısaca karşılıklı bilgi alışverişi olarak ifade edilirken derinlemesine ise gönderici tarafından belirli amaçlar doğrultusunda alıcıya iletilmek ve alıcıda belirli bir etki yaratmak üzere dilsel kodlarla işlenip anlamlı göstergeler dizgesi ile alıcıda bir etki yaratma edimi biçiminde tanımlanmaktadır (Başkan, 2003, s.15). Bu tanımlamalar, iletişim becerilerinin geniş ve girift doğasını işaret etmektedir. İletişim becerilerinin hem anlama hem de anlatma süreçlerini içermesi dışında sözsüz iletişimi kapsamaması onu daha da karmaşık bir yapıya büründürmektedir. Bu çerçeveden bakıldığında ikinci/yabancı dil öğretiminde iletişim becerileri anlama ve anlatma yetilerinin yanında hedef dilin sözlü ve sözsüz iletişimsel yapılarını kapsayan daha geniş bir kümedir. Bu geniş kümeyi araştırılabilir ve incelenebilir kılmak adına onu belirli bölümlere ayırmak gerekmektedir. Bu anlamda ilgili araştırmada sınırlandırıcı bir çerçeve biçiminde konu alanı, “iletişim kurma istekliliği” (İKİ) olarak belirlenmiştir. Araştırmaya konu olan iletişim kurma istekliliği farklı kuramcılar ve araştırmacılar tarafından çeşitli biçimde tanımlanmıştır. Birden çok etken barındırmasıyla karmaşık bir sistem (Pawlak ve Mystkowska-Wiertelak, 2015, s. 29), dinamik ve durumsal bir kavram (Kang, 2005, s. 289), söylem başlatmaya hazır olma hâli (Zarrinabadi ve Tanbakooei, 2016, s. 30) olarak nitelendirilmiştir. Bu bağlamda D2 (ikinci dil) çalışmalarında iletişim kurma istekliliği, “duygu, düşünce veya bilgilerin çeşitli amaçlar ve araçlarla duruma göre belirli bir alıcıya iletilme arzusu” şeklinde kısaca kavramsallaştırılabilir.

İletişim istekliliği ilkin ana dili edinimi ve öğretimi çalışmalarında ele alınmıştır. Peng (2022, s. 159), iletişim süreçlerinde yaşanan olumsuz durumlardan hareketle D1 çalışmalarında iletişim kurma istekliliği konusuna eğilim gösterildiğini ifade eder. O’na göre D1 çalışmalarında iletişim kurma istekliliği, bireylerin özgür biçimde iletişimde bulunma istekliliğini imler ve daha çok duygusal durumlarla ilgilidir. İlaveten sınıf içindeki iletişim durumları, öz güven ve dersle etkileşim konularını da içerir. MacIntyre vd. (1998, s. 559), D1’deki iletişim kurma istekliliği becerisinin D2’ye transferini her koşulda zorunlu olarak mümkün görmez ve iki alan arasında ayırım yapar. Bu alandaki D2 çalışmalarında istekliliğin yanında ayriyeten hazırlıklı olma ve durumsallık da kendini gösterir. Dil

edinicisi veya öğrencisi, o andaki konuya ve bağlama uygun şekilde sözcelem üretebilme edincine sahip olabilmelidir. Yani D1’de hâlihazırda doğal yollarla edinilen edimsel yetkeler D2 sürecinde öğrenim boyutunu kapsadığından otomatizasyon gelişene kadar bu süreçte bilinçli bir davranış sürecini gerektirmektedir. Bu da ek bir bilişsel yük ve farkındalık hâli demektir. Böylelikle D2’de iletişim kurma istekliliğinin zihinsel, duyuşsal, fiziksel ve çevresel faktörler içeren karmaşık yapısı kendini göstermiş olur. Bu yapıyı açıklamak için belirli yaklaşımlar geliştirilmiştir. Piramit Modeli (Höristik Yaklaşım) bunlardan en bilinenidir. Bu yaklaşım iletişim istekliliği bağlamında hiyerarşik bir yapılanış olduğunu ifade eder ve İKİ’ye etki eden faktörler arasında yukarıdan aşağıya olarak “kullanım, iletişim kurma istekliliği, belirli bir kişi ile iletişim kurma arzusu, kendine güveni iletme durumu, kişilerarası motivasyon, gruplar arası motivasyon, öz güven, gruplar arası tutumlar, sosyal durum, yetkinlik, gruplar arası iklim ve kişilik”in bulunduğunu belirtir (MacIntyre vd., 1998, s. 547). Bu faktörler altı katmanda ele alınmaktadır. Birinci katmanda kullanım, ikinci katmanda iletişim kurma istekliliği, üçüncü katmanda belirli bir kişi ile iletişim kurma arzusu ve kendine güveni iletme durumu, dördüncü katmanda kişilerarası motivasyon, gruplar arası motivasyon ve öz güven, beşinci katmanda gruplar arası tutumlar, sosyal durum ve yetkinlik, son katmanda ise gruplar arası iklim ve kişilik yer almaktadır. Bu hiyerarşik yapı İKİ’nin ve İKİ’ye etki eden faktörlerin iç içe geçen karmaşık yapısını anlamlandırmada bir model olarak sunulmaktadır. Bu modelin yanında dinamik model de sürecin zihinsel ve duyuşsal boyutuna vurgu yaparak İKİ’yi açıklamaya çalışmaktadır.

İkinci/yabancı dil öğretiminde iletişim becerileri; iletişim kurma istekliliği, toplum dilbilimsel yetkinlik, iletişim stratejileri, sözsüz iletişim, edimbilimsel yetkinlik, iletişimsel motivasyon gibi alanlarda ele alınmıştır. Çoğu çalışmada iletişim istekliliği sıklıkla konuşma becerisi ile beraber anılmaktadır (Amiryousefi, 2018; Sarwat vd., 2023). Ayrıca iletişim becerilerinin tüm dil becerisi alanlarını kapsadığı düşünüldüğünde okuma, dinleme, konuşma, yazma ve dil bilgisi boyutunda bu konuda sayısız araştırma bulunduğu ifade edilebilir. Yine de bu araştırmanın odağında bulunan “iletişim istekliliği” konusunda özellikle Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi bağlamında sınırlı sayıda çalışma bulunmaktadır (Aydın ve Gürsoy, 2022; Boz ve Durmuş, 2021; Karadağ vd., 2016; Polatcan, 2018; Varışoğlu, 2020; Yayla, 2018). Aydın ve Gürsoy (2022) çalışmalarında Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenen Türkiye’deki Suriyeli üniversite öğrencilerinin Türkçeyi ve Arapçayı konuşma istekliliğini karşılaştırmışlardır. Çalışmalarında Sınıf İçi ve Sınıf Dışı İletişim İstekliliği Ölçeği kullanılmıştır (Al-Murtadha, 2021). Araştırmanın sonucunda öğrencilerin ana dilleri olan Arapçada daha fazla iletişime istekli oldukları bulunmuştur. Boz ve Durmuş (2021), Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen 170 öğrenciyle yaptıkları çalışmada motivasyonel benlik sistemi ve sınıf içi iletişim kurma istekliliği arasında ilişki bir çalışma yürütmüşlerdir. Çalışmada MacIntyre vd. (2001) tarafından geliştirilen Sınıf İçi İletişim Kurma İstekliliği Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda iletişim

istekliliği ile ideal benlik arasında ilişki olduğu bulgulanmış, cinsiyetler arasındaki farklılar betimlenmiş, erkeklerin sınıf içi iletişimi kurma istekliliğinin daha yüksek olduğu raporlanmış ve nihayetinde ideal benliğin geliştirilmesinin iletişim istekliliğini de etkileyebileceği ifade edilmiştir. Karadağ vd. (2016), McCroskey (1992) tarafından geliştirilen İletişime Gönüllülük Ölçeği'nin uyarlamasını yapmışlardır. Söz konusu özgün ölçek 20 madde ve 7 alt faktörden oluşmaktadır ve iletişim istekliliğini daha genel manada ölçmeyi hedeflemektedir. Uyarlama çalışmasında açımlayıcı faktör analizi yapılmış, Cronbach Alpha değeri .88 olarak raporlanmıştır. Polatcan (2018), doktora tezinde; anket, görüşme ve ölçek geliştirme çalışması yürütmüştür. Çalışmasında Türkçe İletişim Kurma İstekliliği Ölçeği'ni geliştirmiştir. Ölçek, 20 madde ve 6 alt faktörden oluşmaktadır. AFA ve DFA çalışmaları yürütülen araştırmada ölçeğin Cronbach Alpha değeri .87 olarak raporlanmıştır. Varışoğlu (2020), Sudanlı 40 üniversite öğrencisi örnekleminde yürüttüğü çalışmasında Polatcan (2018) tarafından geliştirilen ölçeği kullanmıştır. Çalışma sonucunda öğrencilerin iletişim kurma isteklerinin yüksek olduğu ve İKİ'nin dil seviyesi, dil kursuna gitme, Türkiye'de bulunma ile anlamlı bir ilişkisi olmadığını ifade etmiştir. Yayla (2018), yüksek lisans tezinde motivasyon, ideal benlik ve iletişim kurma istekliliği arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Çalışmasında McCroskey ve Richmond (2013) tarafından geliştirilen Olasılıksal Ölçeği'ni çevirmiştir. Çalışmada, ideal ikinci dil benliğinin iletişim kurma istekliliğini yordadığı ifade edilmiştir.

D2 öğrencilerinin her koşulda, istedik ve yeterli düzeyde iletişim ve konuşma performansı sergileyemedikleri gerçeği göz önünde bulundurulduğunda ilgili alanda kuramsal ve uygulamalı çalışmalar yapmanın önemli olduğu görülmektedir (Peng, 2022). Bu açıdan bakıldığında Lee ve Drajeti (2020) tarafından geliştirilen L2 Willingness to Communicate Ölçeği'nin bu alanda yapılacak uygulamalı çalışmalarda nitelikli bir ölçüm aracı olarak işlev görebileceği düşünülmekte ve bu nedenle Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanına uyarlanması gerekli görülmektedir. Ayrıca, ölçeğin hem dijital hem de dijital olmayan ortamlarda kullanılabilmesi onu ekonomik, farklı ve etkili kılmaktadır. İlgili çalışmada, ölçeğin uyarlanmasında ilk olarak kaynak dilden erek dile çeviri süreçleri gerçekleştirilmiştir. Ardından normallik testleri, madde analizi, açımlayıcı faktör analizi, doğrulayıcı faktör analizi, yakınsak geçerlik ve ölçüt geçerliği süreçleri işletilmiş ve bu işlemler raporlanmıştır.

Yöntem

Etik Prosedürler

Bu çalışmanın her aşaması APA (American Psychological Association, 2020) ve AERA (American Educational Research Association, 2011) tarafından belirlenen etik ilkeler doğrultusunda yürütülmüştür. Araştırmanın etik olarak uygunluğu Ordu Üniversitesinin Eğitim Araştırmaları Etik Kurulundan alınmış ve onaylanmıştır (18.07.2024; Karar No: 2024-119). Araştırmanın uyarlanması için gerekli izinler özgün araştırmanın yazarlarından alınmıştır. Katılımcılar, gönüllülük esasına dayalı

olarak çalışmaya katılmış ve onayları alınmıştır. Katılımcılardan kimlik bilgilerini (isim, soy isim vb.) açık etmeleri istenmemiş, katılımcı kimliğine dair tüm veriler gizli tutulmuştur. Katılımcıların gizliliği, itibarları ve hakları korunmuştur. Ayrıca katılımcılara, araştırmanın herhangi bir aşamasında gerekçe göstermeksizin çekilebilecekleri bilgisi verilmiştir. Araştırmacılar, analiz ve raporlama süreçlerinde şeffaflık ilkesine bağlı kalmıştır. Son olarak, yayın etiği ilkelerine uygun olarak sorumlu ve nitelikli bir araştırma yürütülmüştür.

Katılımcılar

Araştırmanın verileri dört grup üzerinden toplanmıştır. Bu dört gruptaki katılımcıların tümü üniversite seviyesinde Türkçe öğrenen uluslararası öğrencilerden oluşmaktadır. İlk gruptaki kişilerle dil geçerliği, ikinci gruptaki kişilerle madde analizi ve açımlayıcı faktör analizi, üçüncü gruptaki kişilerle doğrulayıcı faktör analizi ve yakınsak geçerlik, dördüncü grup ile de ölçüt geçerliği çalışması yürütülmüştür. Grupların birleştirilmesiyle de güvenilirlik analizi aşaması gerçekleştirilmiştir. Tüm çalışma gruplarındaki öğrenciler gönüllülük esasına göre çalışmaya katılmıştır. Katılımcılara çalışmadan istediği anda ayrılabilceği belirtilmiş, olası zarar gözlenmesi konusunda katılımcılar bilgilendirilmiştir.

Dil geçerliğinin araştırıldığı birinci grupta 20 kişi bulunmaktadır. Bunların 10'u kadın, 10'u erkektir. Katılımcılar her iki dili de bağımsız kullanıcı seviyesinde konuşan kişilerden oluşmaktadır. Katılımcıların dil düzeyleri aşağıdaki tabloda sunulmuştur. Buna göre bir B1 Türkçe konuşurunun C1 İngilizce seviyesi vardır. Bir Türkçe B2 seviyesinde olan katılımcının B1 seviye İngilizcesi vardır. Beş C1 seviyesi Türkçe konuşabilen katılımcının B1 seviye İngilizcesi vardır. Üç C1 seviyesi Türkçe konuşabilen katılımcının B1 seviye İngilizcesi vardır. On C1 seviyesi Türkçe konuşabilen katılımcının C1 seviye İngilizcesi vardır.

Tablo 1. Katılımcıların Dil Seviyeleri

<i>Türkçe Dil Seviyesi</i>	<i>İngilizce Dil Seviyesi</i>	<i>Sayılar</i>	<i>Toplamın %'si</i>	<i>Kümülatif %</i>
B1	B1	0	0	0
	B2	0	0	0
	C1	1	5	5
B2	B1	1	5	10
	B2	0	0	10
	C1	0	0	10
C1	B1	5	25	35
	B2	3	15	50
	C1	10	50	100

İkinci çalışma grubunda 198 Türkçe öğrenen öğrenci bulunmaktadır. Bu gruptan toplanan veriler ile açımlayıcı faktör analizi, madde analizi, yapılacak ve faktörler arası korelasyonlar da incelenmiştir. İkinci çalışma grubunda 97 kadın (%49), 101 erkek (%51) öğrenci bulunmaktadır.

Öğrencilerin kur seviyeleri B1 ve C1 arasındadır. 110 öğrenci (%55,6) B1, 49 öğrenci (%24,7) B2, 39 öğrenci (%19,7) C1 seviyesindedir.

Üçüncü çalışma grubunda 137 Türkçe öğrenen öğrenci bulunmaktadır. Bu gruptan toplanan veriler ile doğrulayıcı faktör analizi, yakınsak geçerlik ve faktörler arası korelasyonlar da incelenmiştir. Üçüncü çalışma grubunda 33 kadın (%24,3), 103 erkek (%75,7) öğrenci bulunmaktadır. Bir kişi cinsiyet belirtmemiştir. Öğrencilerin kur seviyeleri B1 ve C1 arasındadır. 88 öğrenci (%64,7) B1, 37 öğrenci (%27,2) B2, 11 öğrenci (%8,1) C1 seviyesindedir. Bir kişi kur seviyesini belirtmemiştir.

Dördüncü çalışma grubunda 106 Türkçe öğrenen öğrenci bulunmaktadır. Bu gruptan toplanan veriler ile ölçüt geçerliği incelenmiştir. Dördüncü çalışma grubunda 43 kadın (%40,6), 63 erkek (%59,4) öğrenci bulunmaktadır. Öğrencilerin kur seviyeleri B1 ve C1 arasındadır. 15 öğrenci (%14,2) B1, 41 öğrenci (%38,7) B2, 50 öğrenci (%47,2) C1 seviyesindedir.

Veri Toplama Araçları ve Verilerin Toplanması

Türkçe İletişim Kurma İstekliliği Ölçeği

Ölçek, Lee ve Drajeti (2020) tarafından İngilizce öğretimi bağlamında geliştirilmiştir. Öncelikle, ölçeğin yabancı dil olarak Türkçe öğretimi bağlamına uyarlamak için sorumlu yazardan izin alınmıştır. Yönerge olarak “Bu durumda İngilizce iletişim kurmaya ne kadar isteklisiniz?” ifadesi yer almaktadır. Beşli Likert tipine sahip ölçekte “1: Kesinlikle istekli olmam; 2: Muhtemelen istekli olmam; 3: Belki istekli olurum; 4: Muhtemelen istekli olurum ve 5: Kesinlikle istekli olurum” olarak belirtilmektedir. Ölçekte, “Sınıf İçi”, “Sınıf Dışı” ve “İnformal Dijital Ortam” olmak üzere toplam üç faktör vardır. Her faktörde dört madde vardır. Özgün formda yedinci madde açımlayıcı faktör analizi sonucuna göre ölçek dışı bırakılmış ancak bu çalışmada söz konusu madde de analize eklenmiştir. Böylelikle ölçek toplamda 12 madde içermektedir. Ölçeğin çeviri aşaması için geri çeviri yöntemi kullanılmıştır (Brislin, 1970). Geri çeviri aşamasında iki çevirmen ile işlemler yürütülmüştür. İlk çevirmen İngilizce metni Türkçeye çevirmiştir. Sonrasında ikinci çevirmen Türkçe çevrilen metni geri İngilizceye çevirmiştir. Bir İngilizce alan uzmanının karşılaştırması sonucunda formların tutarlı olduğu görüşü ile Türkçeye çeviri tamamlanmıştır. Çeviri sonrasında kültürel uyarlama aşaması için maddeler üzerinde değişiklik yapılmıştır. 4., 5. ve 6. maddelerin sonlarına ölçeğin daha geniş dil seviyesi kitlelerine uygun olması amaçlandığı için “(ör. sınıf, vb.)”, “(ör. market, vb.)” ifadeleri eklenmiştir. 9. ve 10. maddede “Facebook” üzerinden sohbet etmekten bahsedilmektedir. Ancak günümüzde Türkiye’de sosyal medya kullanım oranlarına bakılınca %69 ile YouTube ve %61,4 ile Instagram geldiği için (Türkiye İstatistik Kurumu [TÜİK], 2024), bu maddeye “sosyal medyada sohbet ederken (ör. Instagram, Facebook, YouTube)” ibaresi eklenmiştir. Yine 11. maddede bulunan “*when you post comments to foreign friend’s wall on Facebook*” ifadesi “sosyal medyada, Türkçe bilen bir arkadaşınızın paylaştıklarına yorum gönderirken (ör. Instagram, Facebook, YouTube)” olarak

uyarlanmıştır. Görüldüğü üzere günümüz şartlarına ve ülkemize göre çeşitli maddelerde değişikliklere ve açıklamalara gidilmiştir. Bunlar için ise iki alan uzmanı görüşüne başvurularak hareket edilmiştir.

Dil geçerliği çalışmasında ise özgün formdaki “İngilizce” kavramları “Türkçe” kavramı ile değiştirilerek dil geçerliği incelenmiştir. Bu ölçeğin dil özelinde geliştirilmiş olması ve uyarlanan maddelerde değişikliklere gidilmesi nedenleriyle özgün forma benzerlik durumunun bu şekilde yapılmasına karar verilmiştir. Bu amaçla, özgün maddelerin yalnızca “English” yerine “Turkish” olarak düzenlenmesi ve araştırmacılar tarafından uyarlanan maddelerin dilsel karşılaştırılması birinci araştırma grubuna yapılan uygulama ile incelenmiştir. Bu gruba öncelikle İngilizce metin uygulanmış ve sonraki hafta Türkçe yapılan çeviri uygulanmıştır.

İletişim Kurma İstekliliği Ölçeği

McCroskey ve Baer (1985) ve McCroskey (1992) tarafından ana dili bağlamındaki iletişim durumları ile ilgili geliştirilen ölçek aynı zamanda yabancı dil bağlamında da kullanılmıştır (Baker ve MacIntyre, 2000). Ölçekte toplam 20 madde bulunmaktadır. Ölçekte yabancılar, tanıdıklar ve arkadaşlar olmak üzere üç alıcı türüne dayalı üç; iletişim bağlamlarına göre ise de halka açık konuşma, toplantılar, birebir görüşme, grup tartışması olmak üzere dört alt puanlayıcı vardır. Puanlama her durum için 0-100 arasında oran sorularak yapılmaktadır. Ölçeğin Türkçeye çevirisi iki farklı çalışmada yapılmıştır. Yayla (2018), yabancı dil olarak Türkçe bağlamında çeviri çalışması yapmıştır. Karadağ vd. (2016) tarafından ise ölçeğin ana dili bağlamında Türkçe geçerlik çalışması yürütülmüştür.

Bu ölçek dördüncü çalışma grubuna uyarlama çalışması yürütülen ölçekle birlikte uygulanmıştır. Yüz yüze yürütülen uygulamada öğrencilerden son kur sınavı başarı puanı da yüzlük puanlama üzerinden istenmiştir. Kur sınav puanları istenen öğrencilerin tamamı aynı eğitim setinin hazır sınavlarına girmektedir. Böylelikle nesnel ölçümlü başarı puanına ulaşmak hedeflenmiştir. Ölçüt geçerliği için yapılan bu çalışmada ölçekler arasında pozitif yönlü ilişki beklenmiştir.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde jamovi (The jamovi Project, 2023) ve Jasp programları kullanılmıştır. Verilerin normallüğünde z puanları incelenerek analizlere başlanmıştır. -3 ile +3 arasında yer almayan z puanlarına sahip veriler silinmiştir. Tüm değişkenlerin basıklık ve çarpıklık katsayıları -1 ile +1 arasındadır.

Öncelikle birinci çalışma grubu ile yapılan dil geçerliği çalışması için normallik varsayımı sağlanmadığı için Wilcoxon testi uygulanmıştır. İkinci çalışma grubunun veri analizine öncelikle madde analizi ile başlanarak madde toplam korelasyonu incelendikten sonra açımlayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Sonrasında oluşan faktörler arasındaki korelasyonel ilişki incelenmiştir. Üçüncü

çalışma grubu ile doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Ayrıca güvenilirlik analizi yapılmış, yakınsak geçerlik kapsamında ise AVE ve CR değerleri incelenmiştir. Dördüncü çalışma grubunun verileri ile ise ölçüt geçerliği değerlendirilmiştir.

Bulgular

Aşağıdaki Tablo 2’de dil geçerliği için yapılan çalışmanın verileri sunulmaktadır. Verilerin normal dağılım göstermemesi nedeniyle (Shapiro-Wilk $p < .050$) parametrik olmayan Wilcoxon testi uygulanmıştır.

Tablo 2. Wilcoxon Testi

İngilizce	Türkçe	Test	İstatistik	p
1. When you are given a chance to talk freely in an Turkish class	1. Türkçe dersinde size özgürce konuşma şansı verildiğinde	Wilcoxon W	9,00	0,824
2. When you have a chance to talk in front of the class in a Turkish class	2. Türkçe dersinde sınıfın önünde konuşma şansınız olduğunda	Wilcoxon W	36,00	0,802
3. When you have a group discussion in a Turkish class	3. Türkçe dersinde bir grup tartışmasına katılırken	Wilcoxon W	18,00	0,608
4. When you have a chance to make a presentation in front of a large group	4. Kalabalık bir grubun önünde sunum yapma şansınız olduğunda (ör. sınıf)	Wilcoxon W	14,50	0,359
5. When you find a friend standing before you in a line	5. Bir sırada beklerken bir arkadaşınıza rastladığınızda (ör. market, banka, vb.)	Wilcoxon W	18,00	0,349
6. When you find an acquaintance standing before you in a line	6. Bir sırada beklerken bir tanıdığınıza rastladığınızda (ör. market, banka, vb.)	Wilcoxon W	15,00	0,053
7. When you have a discussion with a small group of friends	7. Türkçe bilen küçük bir arkadaş grubuyla bir konu hakkında konuşurken	Wilcoxon W	33,50	0,197
8. When you have a chance to talk within a small group of strangers	8. Türkçe bilen küçük bir grup yabancıyla konuşma şansınız olduğunda	Wilcoxon W	33,50	0,397
9. When you chat with non-native speakers of Turkish (e.g. Korean, Japanese, Chinese) on Facebook	9. Ana dili Türkçe olmayan ama Türkçe konuşan kişilerle sosyal medyada sohbet ederken (ör. Instagram, Facebook, YouTube)	Wilcoxon W	18,00	1,000
10. When you chat with native speakers of Turkish on Facebook	10. Sosyal medyada ana dili Türkçe olan kişilerle sohbet ederken (ör. Instagram, Facebook, YouTube)	Wilcoxon W	24,50	0,389
11. When you post comments to foreign friend's wall on Facebook	11. Sosyal medyada Türkçe bilen bir arkadaşınızın paylaştıklarına yorum gönderirken (ör. Instagram, Facebook, YouTube)	Wilcoxon W	3,50	0,040
12. When you talk to other users of Turkish while playing games	12. Online oyun oynarken Türkçe bilen diğer kullanıcılar ile konuşurken	Wilcoxon W	2,50	1,000

Not. $H_0: \mu_{\text{Measure 1}} - \mu_{\text{Measure 2}} = 0$, Özgün maddelerdeki "English" ifadesi "Turkish" olarak değiştirilmiştir.

Tablo 2, dil geçerliği için yapılan İngilizce ve Türkçe yapılan uygulamaların karşılaştırılmasını içermektedir. Buna göre 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12 numaralı maddelerin İngilizce ve Türkçe uygulamasında anlamlı farka rastlanmamıştır ($p > .050$). Bunun aksine 11 numaralı maddede ise anlamlı farklılık görülmüştür ($p < .050$). Madde içeriğinde yapılan değişiklik ile oluşan bu farklılık beklenen bir durum olarak değerlendirilebilir. Çünkü maddenin özgün versiyonunda Facebook duvarına yorum yapmaktan bahsederken günümüz Türkiye’si internet kullanım seçimlerine göre uyarlanan maddede yapılan paylaşımlara yorum yazmaktan bahsedilmektedir. Bu bağlamda yalnızca bir maddede anlamlı farklılık çıkması kabul edilebilir görülmektedir. Böylelikle ölçeğin dil geçerliğinin sağlandığını söyleyebiliriz.

Dil geçerliğinin ardından ikinci çalışma grubu ile yapılan analizlere madde analizi ile başlanmıştır. Çünkü tüm maddelerin belirli bir yapı etrafında toplanma durumu madde-toplam korelasyonları ile incelenmek istenmiştir. Tablo 3'te yapılan madde analizinin sonuçları verilmiştir.

Tablo 3. Madde Analizi

Madde	Ortalama	SS	Madde-toplam korelasyonu	Madde Silinirse	
				Cronbach α	McDonald ω
WTC1	3,84	1,033	.495	.833	.839
WTC2	3,70	1,066	.565	.828	.834
WTC3	3,66	1,058	.426	.838	.844
WTC4	3,38	1,105	.505	.832	.838
WTC5	3,82	1,041	.580	.827	.832
WTC6	3,70	1,108	.496	.833	.838
WTC7	3,93	0,959	.623	.825	.829
WTC8	3,91	1,046	.599	.826	.831
WTC9	3,71	1,142	.509	.832	.840
WTC10	3,77	1,143	.542	.829	.838
WTC11	3,65	1,138	.481	.834	.842
WTC12	3,59	1,250	.340	.846	.850

Not. Cronbach α =.84, McDonald ω =.84

Tablo 3 incelendiğinde madde-toplam korelasyonlarının .34 ile .62 arasında değiştiği görülmektedir. Bu da tüm maddelerin belirli bir yapı etrafında toplandığını göstermektedir. Çünkü madde-toplam korelasyonlarının .30'dan yüksek olması beklenmektedir (Field, 2017). Ayrıca Cronbach α =.84, McDonald ω =.84 değerleri ile ölçeğin tümünün güvenilir değerler taşıdığı söylenebilir.

Tablo 4. KMO ve Bartlett Testi

	MSA
Ölçeğin Geneli	.822
WTC1	.831
WTC2	.783
WTC3	.867
WTC4	.812
WTC5	.795
WTC6	.799
WTC7	.872
WTC8	.862
WTC9	.758
WTC10	.841
WTC11	.827
WTC12	.841

Bartlett's Test of Sphericity $X^2=870$, $df=66$, $p<.001$

Tablo 4'te belirtilen Kaiser-Meyer-Olkin Katsayıları ve Bartlett Testi ile değişkenler arasında analize devam etmek için yeterli korelasyon olup olduğu ve örnekleme yeterliliği ölçütünün sağlandığı tespit edilmiştir (Hair vd., 2013, s. 102). Faktör sayısının belirlenmesinde Paralel Analiz yöntemi kullanılmıştır. Paralel analiz, belirli değişken sayısı ve örneklem büyüklüğüne sahip çok

sayıda simüle edilmiş veri kümesi oluşturur. Her bir veri kümesi faktör analizine tâbi tutulur ve her faktörün özdeğerlerinin ortalaması alınır. Bu ortalamalar, orijinal verilerden elde edilen özdeğerlerle karşılaştırılır ve sadece simülasyon verilerinin üzerinde kalan faktörler korunur (Hair vd., 2013, s. 143). Faktör çıkarma metodu olarak “*principal axis factoring*” kullanılmıştır. Döndürme yöntemi olarak ise faktörlerinin birbirleri ile ilişkili olması beklendiği için eğik döndürme metotlarından Promax döndürme seçilmiştir (Garson, 2022, s. 282). Faktörlerin referans eksenleri, başka bir konuma ulaşılan kadar orijin etrafında döndürüldüğü bu yöntem, faktörlerin yorumlanmasında belki de en önemli araçtır (Hair vd., 2013, s. 111). Faktör yüklerinde kesme noktası olarak .40 kullanılmıştır. Hair vd. (2013) 200 kişilik örnekleme faktör yüklerinin kesme noktası olarak $\pm .40$ olmasını asgari düzeyde kabul edilebilir olarak belirtmektedir. Böylelikle yapılan açımlayıcı faktör analizinin bulguları aşağıdaki Tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5. Açımlayıcı Faktör Analizi

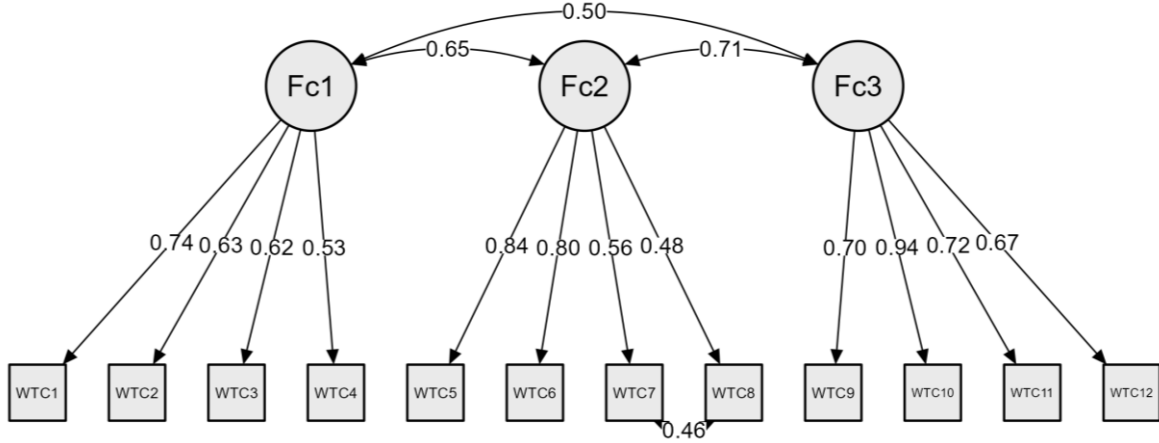
<i>Maddeler</i>	<i>Faktör</i>		
	<i>F1</i>	<i>F2</i>	<i>F3</i>
WTC1	.734		
WTC2	.862		
WTC3	.558		
WTC4	.674		
WTC5		.900	
WTC6		.768	
WTC7		.545	
WTC8		.571	
WTC9			.789
WTC10			.699
WTC11			.709
WTC12			.511
Varyans %	17,5	17,1	15,9
Kümülatif Varyans %	17,5	34,6	50,5
F1	-		
F2	.59*	-	
F3	.40*	.53*	-

Not. * $p < .001$

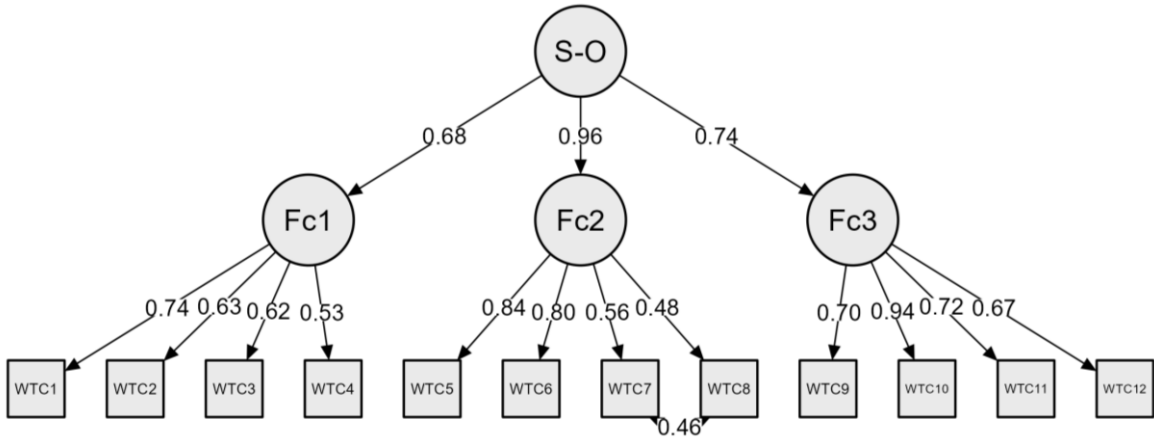
Açımlayıcı faktör analizi bulguları verilen Tablo 5’e göre ölçeğin uyarlanmış versiyonu özgün versiyonda olduğu gibi üç faktör olarak ayrılmaktadır. Birinci faktör “Sınıf İçi”, ikinci faktör “Sınıf Dışı” ve üçüncü faktör “İnformal Dijital Ortam” olarak ortaya çıkmaktadır. Çevrilmiş form, özgün versiyonundaki AFA sonuçları ile madde 7 haricinde benzerlik göstermektedir. Faktör yükleri .51 ile .90 arasında değişmektedir. Bu da tüm maddelerin gerekli faktör yükünü taşıdığını göstermektedir. Toplam açıklanan varyans ise %50,5 olarak tespit edilmiştir. Açıklanan varyans oranının en az %50 olması gerektiği belirtilmektedir (Field, 2017; Merenda, 1997). Buna göre açıklanan varyans oranının yeterli olduğu söylenebilir. Ayrıca faktörler arası korelasyon değerleri incelendiğinde pozitif ilişkiler

görülmektedir. Birbiri ile ilişkili düşünülen faktör yapısının bu sonuçları göstermesi beklenmektedir. Bu ilişkiler özgün ölçek çalışması ile bazı benzerlikler taşımaktadır (Lee ve Drajeti, 2020).

Araştırmanın üçüncü örnekleme ile doğrulayıcı faktör analizi, yakınsak geçerlik, güvenilirlik analizi incelenmiştir. Yapılan doğrulayıcı faktör analizindeki faktör yükleri aşağıdaki Şekil 1 ve Şekil 2’de verilmiştir.

Şekil 1. DFA yol diyagramı

Şekil 2. İkinci düzey DFA yol diyagramı

Şekil 1’de hipotez model, Şekil 2’de ikinci düzey doğrulayıcı faktör analizi bulguları verilmektedir. Teorik yapıya uygun olarak aynı faktör altında olan M7-M8’e modifikasyon yapılmıştır. Buna göre faktör yüklerinin .48 ve .94 arasında değiştiği görülmektedir. DFA sonucunda iki modelden elde edilen uyum indeksleri SRMR=.05; RMSEA=.06, %95GA[.04, .09]; CFI=.95; TLI=.93; $\chi^2/df=1,65$ ($\chi^2=82,6$; $df=50$) olarak bulunmuştur. Ayrıca açılımlı yapısal eşitlik modellemesine göre de hipotez modelde SRMR=.03; RMSEA=.06, %95GA[.02, .09]; CFI=.97; TLI=.94; $\chi^2/df=1,57$ ($\chi^2=50,5$; $df=32$) uyum değerleri saptanmıştır. Elde edilen bilgilere göre modelin kabul edilebilir sınırlar içerisinde yer alan değerlere sahip olduğu söylenebilir (Hair vd., 2013; Kline, 2023; Marsh vd., 1988).

Doğrulayıcı faktör analizi sonrasında incelenen faktörler arası korelasyonlar ve yakınsak geçerlik incelemesi aşağıdaki Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Faktörler Arası Korelasyon, Güvenirlik Analizi ve Yakınsak Geçerlik

	F1	F2	F3	WTC
F1	—			
F2	.529***	—		
F3	.394***	.600***	—	
WTC	.749***	.867***	.839***	—
α	.71	.79	.84	.87
ω	.72	.79	.84	.87
AVE	.40	.47	.58	-
CR	.72	.77	.84	-

Not. * $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$; F1: Sınıf İçi Türkçe İletişim Kurma İstekliliği, F2: Sınıf Dışı Türkçe İletişim Kurma İstekliliği, F3: İnfomal Dijital Ortamda Türkçe İletişim Kurma İstekliliği.

Yakınsak geçerlik amacıyla *Average Variance Extracted* (AVE) ve *Composite Reliability* (CR), güvenirlik analizi için Cronbach α ve McDonald ω , faktörler arası korelasyonla birlikte Tablo 6'da sunulmaktadır. Buna göre faktörler ve faktörlerin bütün ölçek ile ilişkileri pozitif yönlü anlamlıdır ($p < .001$). Cronbach α ve McDonald ω değerleri de .70 üzeri olduğu için kabul edilebilir güvenirlik katsayıları olarak değerlendirilmektedir (Field, 2017). CR değerleri de .70 olduğu için istenilen seviyededir (Fornell ve Larcker, 1981; Hair vd., 2013, s. 619). AVE değerlerinin ise .50 üzeri olması önerilmektedir. Ancak AVE değerleri .50 altındayken CR değerlerinin .60 üzeri olması durumunda yakınsak geçerliğin sağlanması için yeterli görülmektedir (Fornell ve Larcker, 1981).

Dördüncü ve son çalışma grubu ile de ölçüt geçerliği incelenmiştir. Yapılan bu inceleme Tablo 7'de sunulmaktadır.

Tablo 7. Ölçüt Geçerliği

		WTC1	WTC2	Sınav Notu
WTC1	Pearson r	—		
	N	—		
WTC2	Pearson r	.431***	—	
	N	106	—	
Sınav Notu	Pearson r	.199*	.198*	—
	N	78	78	—

Not. * $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$, one-tailed; WTC1: Uyarlanan Türkçe İletişim Kurma İstekliliği Ölçeği, WTC2: Ölçüt Geçerliği için Kullanılan Türkçe Ölçek. Öğrencilerin 78'i kur sınavı notunu paylaşmıştır.

Tablo 7 incelendiğinde uyarlanan ve hazır ölçeğin arasındaki ilişkinin pozitif yönlü orta düzeyde olduğu görülmektedir ($r = .43$, $p < .001$). Ayrıca uyarlanan ölçeğin kur sınav notları ile de pozitif anlamlı ilişkisi bulunmaktadır ($r = .19$, $p < .050$). Buna göre uyarlama çalışması yürütülen Türkçe İletişim Kurma İstekliliği Ölçeği ölçüt geçerliği sağlamaktadır. Yürütülen çeşitli çalışmalarda da iletişim kurma istekliliği ile başarı çıktıları arasında ilişkiler tespit edilmiştir (Al-Murtadha, 2021;

Darasawang ve Reinders, 2021; Sarwat vd., 2023). Elde edilen bu bulgu da alanyazındakiyle örtüşmektedir.

Sonuç ve Öneriler

Çalışmada, Lee ve Drajeti (2020) tarafından geliştirilen *L2 Willingness to Communicate Ölçeği*'nin Türkçeye ve Türk kültürüne uyarlanması gerçekleştirilmiştir. Uyarlamada ilk olarak geri çeviri yöntemi kullanılarak kaynak dilden erek dile çeviri süreçleri gerçekleştirilmiştir. Ardından normallik testleri, madde analizi, KMO ve Barlett Testi, açımlayıcı faktör analizi, doğrulayıcı faktör analizi, yakınsak geçerlik ve ölçüt geçerliği raporlanmıştır. Araştırmanın tüm süreçleri toplamında 461 katılımcıya ulaşılmıştır.

Araştırmada uyarlanan "Türkçe İletişim Kurma İstekliliği Ölçeği", beşli Likert tipine sahip olup üç faktörlü bir yapıdadır. Araştırmanın özgün formunda AFA sonucuna göre dışarıda tutulan madde uyarlama çalışmasında kullanımı anlamlı bulunduğundan tercih edilmiştir. Böylelikle ölçeğin Türkçe versiyonu 12 madde olarak şekillenmiştir.

Ölçeğin dil geçerliliği aşamasında geri çeviri yöntemi kullanılarak kaynak dilden erek dile 20 katılımcıyla bir çalışma yürütülmüştür. Dil geçerliliği çalışması kapsamında yapılan istatistiksel çıkarımlar sonucunda ilgili ölçeğin ön kullanıma uygun olduğuna karar verilmiştir. İkinci aşama olan açımlayıcı faktör analizinde özgün ölçekle benzeşen üç faktörlü faktör yapısı karşımıza çıkmaktadır. Üçüncü aşamada doğrulayıcı faktör analizi gerçekleştirilmiştir. Analiz sonucunda ölçeğin yapısının kabul edilebilir sınırlar içinde olduğuna ulaşılmıştır. Ayrıca hâlihazırda iletişim istekliliğini ölçmek için uyarlanan ancak bağlamsal olarak ayrılmayan ölçekle bu çalışmada uyarlanan ölçek arasında da anlamlı ilişki bulunmaktadır. Bu çerçevede uyarlanan ölçeğin genel olarak amaca uygunluk bakımından gerekli koşulları sağlamaktadır denebilir. Ölçeğin ikinci ve yabancı dil edinim süreçlerinde iletişim kurma istekliliğinin değerlendirilmesi bağlamında kullanılması işlevsel görülmektedir. Türkçeyi yabancı veya ikinci dil olarak edinen veya öğrenen bireylerin iletişimsel süreçlerini gözlemleyecek pek çok araştırmada ilgili ölçek kullanılabilir. Buna ek olarak "Türkçe" ibaresi "İngilizce" ile değiştirilerek farklı dil öğretimi bağlamlarına da uyarlanabilir. Çünkü ölçek hâlihazırda İngilizce bağlamında geliştirilmiştir. Sözü edilen ölçek uluslararası alanda pek çok kez tartışılmış, kuramsal zemini dolgun, uygulamalı süreçlerde pek çok kez denenmiş bir sürecin ürünüdür. Bu bakımdan D2 alanında iletişim kurma istekliliğini ölçmek için ilgili ölçeğin kullanılmasının işlevsel bir tercih olacağı düşünülmektedir. Söz konusu ölçek alanda uyarlanan diğer ölçeklerden farklı olarak D2 özelinde hem dijital hem de dijital olmayan öğrenme ortamlarında kullanılabilir. Eğitimde dijitalleşmenin gün geçtikçe arttığı günümüzde ilgili ölçeğin iletişim kurma istekliliği bağlamında kullanılması daha da önem kazanmaktadır. Bununla beraber ilgili çalışmanın belirli sınırlılıkları ve kısıtlılıkları bulunmaktadır. Örneklem grubuna dâhil edilen ve dil

geçerliği için katılım gösteren bireylerin dil becerilerine olan yetkinliği beyana dayalıdır. İleriki çalışmalarda ön ölçüm yapılarak bu husus güçlendirilebilir. Bunun dışında yine örneklem grubunda yer alan bireylerin dilsel yetkinlikleri farklı coğrafyalarda bulduklarından ve görece farklı dil öğrenimi süreçlerinden geçtiklerinden homojenliği artıracak bazı önlemler ilerleyen çalışmalarda alınabilir. Yine de istatistiksel anlamlılık değerleri kuvvetli ve kabul edilebilir düzeylerde olan AFA ve DFA süreçleri titizlikle gerçekleştirilmiş bu çalışmada uyarlanan ölçeğin ana amacı olan “D2’de iletişim kurma istekliliğini ölçme”yi etkili bir biçimde gerçekleştireceği ifade edilebilir.

Kaynaklar

- AERA. (2011). Code of ethics. <https://www.aera.net/About-AERA/AERA-Rules-Policies/Professional-Ethics> sayfasından erişilmiştir.
- Al-Murtadha, M. A. (2021). The relationships among self-reported and observed first language and second language willingness to communicate and academic achievement. *Language, Culture and Curriculum*, 34(1), 80-94.
- Amiryousefi, M. (2018). Willingness to communicate, interest, motives to communicate with the instructor, and L2 speaking: A focus on the role of age and gender. *Innovation in Language Learning and Teaching*, 12(3), 221-234.
- APA. (2020). *Publication manual of the American Psychological Association* (7. b.). APA.
- Aydın, G. & Gürsoy, İ. A. (2022). Willingness of Syrians who are learning Turkish as second/foreign language in terms of communicating in Arabic and Turkish. *International Journal of Education and Literacy Studies*, 10(4), 49-55.
- Baker, S. C. & MacIntyre, P. D. (2000). The role of gender and immersion in communication and second language orientations. *Language Learning*, 50(2), 311-341. <https://doi.org/10.1111/0023-8333.00119>
- Başkan, Ö. (2003). *Bildirişim insan-dili ve ötesi*. Multilingual Yabancı Dil.
- Boz, B. Y. & Durmuş, M. (2021). Motivasyonel benlik sistemi ve iletişim kurma istekliliği arasındaki ilişki üzerine bir inceleme. *Uluslararası Türkçe Öğretimi Araştırmaları Dergisi (UTÖAD)*, 1(1), 22-44. <http://dx.doi.org/10.47834/utoad.6>
- Brislin, R. W. (1970). Back-translation for cross-cultural research. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 1(3), 185-216. <https://doi.org/10.1177/135910457000100301>
- Darasawang, P. & Reinders, H. (2021). Willingness to communicate and second language proficiency: A correlational study. *Education Sciences*, 11(9), 517. <https://doi.org/10.3390/educsci11090517>
- Field, A. (2017). *Discovering statistics using SPSS*. Sage.

- Fornell, C. & Larcker, D. F. (1981). Evaluating structural equation models with unobservable variables and measurement error. *Journal of Marketing Research*, 18, 39–50. <https://doi.org/10.2307/3151312>
- Garson, G. D. (2022). *Factor analysis and dimension reduction in R: A social scientist's toolkit*. Taylor & Francis.
- Hair, J., Black, W., Babin, B., & Anderson, R. (2013). *Multivariate data analysis* (9. b.). Pearson.
- Kang, S. (2005). Dynamic emergence of situational willingness to communicate in a second language. *System*, 33, 277-292.
- Karadağ, Ş., Kaya, Ş. D., & Uludağ, A. (2016). İletişime gönüllülük ölçeği güvenilirlik ve geçerlilik çalışması. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 36, 101-109.
- Kline, R. B. (2023). *Principles and practice of structural equation modeling* (5. b.). Guilford.
- Lee, J. S. & Drajeti, N. A. (2020). Willingness to communicate in digital and non-digital EFL contexts: Scale development and psychometric testing. *Computer Assisted Language Learning*, 33(7), 688-707. <https://doi.org/10.1080/09588221.2019.1588330>
- MacIntyre, P. D., Baker, S. C., Clément, R., & Conrod, S. (2001). Willingness to communicate, social support, and language-learning orientations of immersion students. *Studies in Second Language Acquisition*, 23(3), 369-388.
- MacIntyre, P. D., Clément, R., Dörnyei, Z., & Noels, K. A. (1998). Conceptualizing willingness to communicate in a l2: A situational model of l2 confidence and affiliation. *The Modern Language Journal*, 82(4), 545-562. <https://doi.org/10.1111/j.1540-4781.1998.tb05543.x>
- Marsh, H. W., Balla, J. R., & McDonald, R. P. (1988). Goodness-of-fit indexes in confirmatory factor analysis: The effect of sample size. *Psychological Bulletin*, 103(3), 391–410. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.103.3.391>
- McCroskey, J. C. (1992). Reliability and validity of the willingness to communicate scale. *Communication Quarterly*, 40(1), 16-25.
- McCroskey, J. C. & Baer, J. E. (1985). *Willingness to communicate: The construct and its measurement* (ED265604). ERIC. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED265604.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- McCroskey, J. C. & Richmond, V. P. (2013). Willingness to Communicate (WTC). *Measurement Instrument Database for the Social Sciences*. www.midss.org/sites/default/files/willingness_to_communicate.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Merenda, P. F. (1997). A guide to the proper use of factor analysis in the conduct and reporting of research: Pitfalls to avoid. *Measurement and Evaluation in Counseling and Development*, 30(3), 156-164. <https://doi.org/10.1080/07481756.1997.12068936>

- Pawlak, M. & Mystkowska-Wiertelak, A. (2015). Investigating the dynamic nature of L2 willingness to communicate. *System*, 50, 1-9.
- Peng, J.-E. (2022). Willingness to communicate. S. Li, P. Hiver, & M. Papi (Ed.), *The Routledge handbook of second language acquisition and individual differences* içinde (s. 159-172). Routledge.
- Polatcan, F. (2018). *Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin iletişim kurma istekliliklerinin incelenmesi* (Doktora Tezi). <http://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Sarwat, S., Shahzad, W., Anees, M., & Shahzad, S. K. (2023). Willingness to communicate in English: Its influence on oral proficiency levels in ESL learners. *Qlantic Journal of Social Sciences*, 4(4), 232-246.
- TDK. (t.y.a). İletişim. *Türkçe Sözlük*. <https://sozluk.gov.tr/?kelime=iletisim> sayfasından erişilmiştir.
- TDK. (t.y.b). İsteklilik. *Türkçe Sözlük*. <https://sozluk.gov.tr/?kelime=isteklilik> sayfasından erişilmiştir.
- The jamovi project (2023). *jamovi*. (Version 2.4) [Computer Software]. <https://www.jamovi.org> sayfasından erişilmiştir.
- TMV. (2020). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi programı (M. Kurt, M. Balcı, N. Temur, İ. Gültekin, Ö. Karadağ, D. Melanlıoğlu, ..., & T. Demir, Ed.), *Türkiye Maarif Vakfı*. <https://turkiyemaarif.org/uploads/editions/files/16436c12901a55.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- TÜİK. (2024). Hanehalkı Bilişim Teknolojileri (BT) Kullanım Araştırması, 2023. [https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-\(BT\)-Kullanim-Arastir-masi-202349407#:~:text=Bireylerin%20en%20fazla%20kulland%C4%B1klar%C4%B1%20sosyal,61%2C4%20ile%20Instagram%20oldu](https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-(BT)-Kullanim-Arastir-masi-202349407#:~:text=Bireylerin%20en%20fazla%20kulland%C4%B1klar%C4%B1%20sosyal,61%2C4%20ile%20Instagram%20oldu) sayfasından erişilmiştir.
- Varişoğlu, M. C. (2020). Sudanlı öğrencilerin yabancı dil olarak Türkçede iletişim isteklilikleri. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*(68), 601-614. <https://doi.org/10.14222/Turkiyat4290>
- Yayla, M. (2018). *Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerde ideal ikinci dil (D2) benliği ve iletişim kurma istekliliği* (Yüksek Lisans Tezi). <http://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Zarrinabadi, N. & Tanbakooei, N. (2016). Willingness to communicate: rise, development, and some future directions. *Lang. Linguistics Compass*, 10, 30-45. <https://doi.org/10.1111/lnc3.12176>.

Extended Summary

This study primarily focuses on the adaptation of the *L2 Willingness to Communicate* (WTC) Scale, initially developed by Lee and Drajeti (2020), into Turkish. The adaptation process considers the cultural nuances of the Turkish context and aims to ensure that the scale is accurately and appropriately translated into the target language. We employed a systematic approach to guarantee linguistic accuracy and cultural relevance, involving normality tests, item analysis, and various

validation methods such as the Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) measure and Bartlett's Test. In addition, we conducted both exploratory factor analysis (EFA) and confirmatory factor analysis (CFA) to examine the structural integrity of the scale. At the same time, we carried out further evaluations of convergent and criterion validity. This comprehensive research process involved 461 participants, providing a robust dataset for analysis. In second/foreign language acquisition, communication skills, including speaking and writing, are viewed as performative outcomes of comprehension. Communication skills encompass the abilities that allow individuals to use acquired knowledge in a contextual, purposeful manner. These skills involve both verbal and non-verbal communication, making them complex. In language teaching, communication skills also include willingness to communicate (WTC), which various scholars define as a complex, dynamic, and situational concept. Factors influencing WTC include emotional states, self-confidence, and interaction in the classroom. Research shows that learners' WTC in a second language is influenced by cognitive, emotional, physical, and environmental factors. The adapted instrument, named the "Turkish Willingness to Communicate Scale," was structured around a three-factor model and utilizes a five-point Likert scale, the same as the original one. Notably, an item excluded in the original scale's exploratory factor analysis (EFA) was retained in the Turkish adaptation, as it was considered significant within the Turkish context. As a result, the finalized Turkish version consists of 12 items. During the language validation phase, we employed the back-translation technique (Brislin, 1970) to ensure that the translation from the source language into Turkish maintained its intended meaning and accuracy. In addition, we obtained expert opinions for the appropriateness of the translation. A total of 20 participants were involved in this phase, and statistical analyses confirmed that the scale is suitable for preliminary application. The exploratory factor analysis revealed a three-factor structure similar to the original scale, which supported the validity of the adaptation. Subsequent confirmatory factor analysis verified that the structure of the scale aligned with acceptable thresholds, indicating its reliability and validity in the Turkish context. Moreover, a meaningful correlation was identified between the adapted scale and a previously used scale for measuring willingness to communicate, which, although adapted, lacked contextual specificity. This finding underscored the validity and relevance of the adapted scale in estimating willingness to communicate in language learning contexts. The study asserts that the adapted scale effectively meets the requirements for assessing willingness to communicate, particularly in second and foreign language acquisition/learning processes. It is anticipated that this scale will serve as a valuable tool in future research endeavors focusing on the communicative processes of individuals learning or acquiring Turkish as a foreign or second language. The scale, having been tested in various practical applications internationally, is the result of a well-documented and theoretically grounded process. As such, it is considered a functional choice

for measuring L2 willingness to communicate. What distinguishes this scale from other adapted scales is its ability to be used in both digital and non-digital learning environments, an increasingly important feature as education becomes more digitalized. The flexibility of applying the scale in diverse learning settings enhances its utility and relevance in modern educational contexts. The ability to apply the scale in both traditional classroom settings and online education platforms broadens its scope and applicability, increasing its relevance across different educational systems and methods. However, the study acknowledges certain limitations. The language proficiency of the participants involved in the language validity phase was self-reported, which could introduce variability in the results. Future studies could address this limitation by implementing preliminary language proficiency assessments to ensure a more accurate representation of participants' abilities. Furthermore, the diverse geographical backgrounds and varying language learning experiences of the sample group could impact the homogeneity of the sample. Future research might consider measures to enhance the homogeneity of the sample, leading to more consistent results. Despite these limitations, the exploratory and confirmatory factor analyses conducted in this study indicated that the adapted scale successfully achieved its primary goal of measuring "willingness to communicate in L2." The rigorous statistical analyses, including significant and acceptable levels of EFA and CFA, demonstrated that the scale was a reliable and valid instrument capable of effectively evaluating communicative willingness in a second language context. The meticulous adaptation process ensured that the scale was a valuable tool for understanding the communicative motivations of learners and for informing language teaching strategies. In conclusion, this research highlighted that the adaptation of the scale into Turkish was not merely a linguistic translation but also a comprehensive process that accounted for cultural and contextual factors. The applicability, validity, and reliability of the scale were supported by the findings of this study, positioning it as a potentially significant tool in the context of language learning in Türkiye. Future studies could explore how the scale performs across different learning environments and language proficiency levels, contributing to a deeper understanding of willingness to communicate in language acquisition.

Ekler

Ek 1. Türkçe İletişim Kurma İstekliliği Ölçeği

Yönerge: Aşağıda belirtilen her bir durumda Türkçe iletişim kurmaya ne kadar isteklisiniz?						
Faktör	Madde	1: Kesinlikle istekli değil	2: Muhtemelen istekli değil	3: Belki istekli	4: Muhtemelen istekli	5: Kesinlikle istekli
F1	1. Türkçe dersinde size özgürce konuşma şansı verildiğinde	1	2	3	4	5
	2. Türkçe dersinde sınıfın önünde konuşma şansınız olduğunda	1	2	3	4	5
	3. Türkçe dersinde bir grup tartışmasına katılırken	1	2	3	4	5
	4. Kalabalık bir grubun önünde sunum yapma şansınız olduğunda (ör. sınıf)	1	2	3	4	5
F2	5. Bir sırada beklerken bir arkadaşınıza rastladığınızda (ör. market, banka, vb.)	1	2	3	4	5
	6. Bir sırada beklerken bir tanıdığınıza rastladığınızda (ör. market, banka, vb.)	1	2	3	4	5
	7. Türkçe bilen küçük bir arkadaş grubuyla bir konu hakkında konuşurken	1	2	3	4	5
	8. Türkçe bilen küçük bir grup yabancıyla konuşma şansınız olduğunda	1	2	3	4	5
F3	9. Ana dili Türkçe olmayan ama Türkçe konuşan kişilerle sosyal medyada sohbet ederken (ör. Instagram, Facebook, YouTube)	1	2	3	4	5
	10. Sosyal medyada ana dili Türkçe olan kişilerle sohbet ederken (ör. Instagram, Facebook, YouTube)	1	2	3	4	5
	11. Sosyal medyada Türkçe bilen bir arkadaşınızın paylaştıklarına yorum gönderirken (ör. Instagram, Facebook, YouTube)	1	2	3	4	5
	12. Online oyun oynarken Türkçe bilen diğer kullanıcılar ile konuşurken	1	2	3	4	5

F1: Sınıf İçi Türkçe İletişim Kurma İstekliliği (m1, m2, m3, m4), F2: Sınıf Dışı Türkçe İletişim Kurma İstekliliği (m5, m6, m7, m8), F3: İnfomal Dijital Ortamda Türkçe İletişim Kurma İstekliliği (m9, m10, m11, m12)

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı

Bu araştırmanın planlanması, yürütülmesi ve yazılı hale getirilmesinde araştırmacılar eşit oranda katkı sağlamıştır.

Destek ve Teşekkür Beyanı

Bu araştırmada herhangi bir kurum, kuruluş ya da kişiden destek alınmamıştır.

Çatışma Beyanı

Araştırmacıların araştırma ile ilgili diğer kişi ve kurumlarla herhangi bir kişisel ve finansal çıkar çatışması yoktur.

Etik Kurul Beyanı

Bu araştırma, Ordu Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Etik Kurulu Başkanlığının 18.07.2024 tarih ve 2024/119 sayılı onayı ile yürütülmüştür.